

POSTKOLONIAL INGLIZ ADABIYOTIDA MADANIY IDENTIFIKATSIYA MASALALARI

Alfraganus universiteti

Ijtmoyiy fanlar fakulteti

Logopediya yonalishi

3 kurs talabasi

Turg'unboyeva Feruza Shuxrat qizi

Annotatsiya: Ushbu maqolada postkolonial ingliz adabiyotida madaniy identifikatsiya masalalari tahlili. Mustamlakachilikdan keyingi adabiy jarayonda yoz milliy, madaniy va lingvistik merosni qayta anglashga, o'zlikni tiklashga alohida e'tibor qaratdilar. Chinua Achebe, Salmanhdie, Jhumpa Lahiri, VS Naipaul kabi adiblar ijodida mustamlaka kerak, madaniy o'zlikning parchalanishi va uni qayta tiklash jarayonlari muhim o'rin egallaydi.

Kalit so'zlar: Postkolonializm, ingliz adabiyoti, madaniy identifikatsiya, mustamlaka merosi, milliy o'zlik.

ВОПРОСЫ КУЛЬТУРНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ В ПОСТКОЛОНИАЛЬНОЙ АНГЛИЙСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

Аннотация: В статье анализируются вопросы культурной идентичности в постколониальной английской литературе. В постколониальном литературном процессе особое внимание уделялось переосмыслению национального, культурного и языкового наследия, восстановлению идентичности. В творчестве таких писателей, как Чинуа Ачебе, Салманхди,

Джумпа Лахири, В.С. Найпол, важную роль играют процессы колониализма, фрагментации культурной идентичности и её восстановления.

Ключевые слова: Постколониализм, английская литература, культурная идентичность, колониальное наследие, национальная идентичность.

QUESTIONS OF CULTURAL IDENTITY IN POSTCOLONIAL ENGLISH LITERATURE

Abstract: This article analyzes issues of cultural identity in postcolonial English literature. Postcolonial literary thought has focused on rethinking national, cultural, and linguistic heritage and reclaiming identity. The processes of colonialism, the fragmentation of cultural identity, and its reclamation play a significant role in the works of writers such as Chinua Achebe, Salmanghdi, Jhumpa Lahiri, and V.S. Naipaul.

Keywords: Postcolonialism, English literature, cultural identity, colonial heritage, national identity.

Postkolonial XX asrning birinchi yarmidan adabiyot mustamlakachilikdan keyin kelgan va davri mustamlaka davlatlari adabiyotini olgan yo'nalishdir. Bu, mustamla adabiyotka avvalo tuzing, ijtimoiy, siyosiy va madaniy moddiy tasvirlash, xalqlarning ovozini eshitish, milliy identitetni tiklashga xizmat.

Ushbu adabiy jarayonning markazida madaniyat, til, tarixiy xotira va o'zlikni anglash masalalari turadi. Postkolonial ingliz tilidan chiqish orqali bir tomondan global miqyosda o'z ovozini eshittirishga erishsalar, tilning o'zini ham mustamlaka merosining ramzi sifatida tanqidiy qayta ishlaydilar. Ularning asarlarida lingvistik

dualizm, ya'ni foydalanish an'analar va g'arbiy qadriyatlarning to'qnashuvi ko'pincha markaziy konflikt sifatida namoyon bo'ladi.

Postkolonial ingliz adabiyotida madaniy identifikatsiya masalalari shaxsiy darajada, o'zlikni saqlab, madaniy manbalarga yoki diasporadagi hayot orqali, balki jamiyat miqyosida ham ko'tariladi. Chinua Achebe Afrikaning mustamlaka yordamida qanday mifologiya va tarixiy xotira orqali tasvirlasa, Salman Rushdie hindcha an'analarni postmodern uslub bilan uyg'unlashtirdi. Jhumpa Lahiri esa muhojirlar hayoti orqali yangi avlodning madaniy identitet izlanishlarini yoritadi.

Shu tufayli postkolonial ingliz adabiyoti, bu madaniy ziddiyatlar til orqali qarama-qarshiliklar va tarixiy xotirani qayta tiklash yo'lidagi badiiy izlanishlar maydonidir. Bu adabiyot madaniy identifikatsiyaning murakkab, ko'p qatlamli va ko'p qirrali jarayon ochib beriladi.

Postko'l yozuvchilarning ijodida yaratilgan asosiy masala o'zlikni anglash va uni qayta tiklashdir. Mustamlakachilikda ko'plab xalqlarning milliy qadriyatlari, tillari va madaniyati darajasi deb hisoblanib, ingliz tili va g'arbiy barqarorlik kasb etdi. Shunday yozuvchilarda ikki xil madaniyat o'rtasida qarama-qarshilik, begonalashuv va “madaniy bo'linish” holati paydo bo'ldi.

Chinua Achebening “Things Fall Apart” (“Hammasi parchalanib ketadi”) romani afrikaliklarning mustamlaka davom etishi madaniy va ijtimoiy hayotini tasvirlar ekan, o'zligini yo'qotish va milliy identitetni saqlash uchun kurash jarayonini ifodalaydi. VS Naipaul ijodida esa “madaniy ildizsizlanish” muammosi ko'tariladi, u insonning o'zligini izlash jarayonini global madaniy kontekstdagi ziddiyatlar orqali ko'plab muammolar. Salman Rushdiening “Midnight's Children” romani esa mustaqil Hindiston tarixiy taqdirini, madaniy pluralizmni va shaxsiy identitetni milliy taqdir bilan bog'liq holda yoritadi. Jhumpahiri esa emigratsiya La

madaniy identifikatsiya muammosini tahlil qilib, yangi avlodning ikki madaniyat iztirobini tasvirlaydi.

Postkolonial xavfsizligikolonial ingliz adabiyotida til masalasi ham madaniy identifikatsiyaning muhimidan biridir. Ko'plab yozuvchilar ingliz tilida ijod qilishar ekan, uni qo'llash ruh, xalqona ifoda va milliy dunyoqarash bilan boyitishga intildilar. Yurdamchi davlat tili mustaqil milliyamlakalar ijodkorlari qo'lida yangi estetik vositaga, o'zlikni ifodalash quroliga aylandi.

Postkolonial ingliz adabiyotida madaniy identifikatsiya masalalari adabiy jarayonlarning eng markaziy masalalaridan biri hisoblanadi. Bu yo'nalishda qayta tiklash insonning o'zligini yo'qotish va uni qayta tiklash, milliy qadriyatlarning mustamlaka merosi bilan to'qnashuvi, madaniyatlararo ziddiyatlarning murakkab qatlamlarini ochib beradi. Chinua Achebe, VS Naipaul, Salman Rushdie, Jhumpa Lahiri kabi yozuvchilar ijodi mustamlaka qayta tiklangandan keyingi davrda milliy identitetni kuzatish, tarixiy adolatni tiklash va yangi adabiy-estetik qiyofani tiklashda beqiyos ahamiyat kasb etadi.

Shu bois, postkolonial ingliz adabiyoti milliy adabiy jarayonlarning mahsuli, balki global adabiyot sahnasida madaniy o'zlik, assimilyatsiya va rezistentlik kabi masalalarni yorituvchi muhim intellektual maydon sifatida qaraladi. U o'ziga xos ko'p qirrali madaniy diskursni shakllantirib, bugungi kunda ham global identitet masalalarini ishlab chiqishda bebaho manba bo'lib xizmat qilmoqda.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Achebe, Chinua. Ishlar parchalanib ketadi. London: Heinemann, 1958 yil.
2. Rushdiy, Salmon. Yarim tun bolalari. London: Jonatan Keyp, 1981 yil.

3. Naipaul, Mimik erkaklarga qarshi. London: Andre Deutsch, 1967 yil.
4. Lahiri, Jumpa. Maladies tarjimoni. Boston: Xoughton Mifflin, 1999 yil.
5. Dedi Edvard. Madaniyat va imperializm . London: Chatto & Windus, 1993 yil.
6. Ashkroft, Bill; Griffiths, Gareth; Tiffin, Xelen. Imperiya qayta yozadi: mustamlakadan keyingi adabiyotlarda nazariya va amaliyot. London: Routledge, 1989 yil.
7. Young, Robert JC Postkolonializm: Tarixiy kirish . Oksford: Blekvell, 2001 yil.